

ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ПІДҐРУНТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ РОБОТИ РЕДАКТОРА НАД ПЕРЕКЛАДОМ

У статті встановлено потребу розроблення термінологічного підґрунтя для подальшого розвитку наукової думки щодо редагування перекладної літератури. На підставі зіставлення різних підходів перекладознавців до визначення понять “переклад”, “адекватність”, “еквівалентність”, які є концептуальними для вивчення особливостей редакторського опрацювання творів перекладу, виокремлені такі їх тлумачення, які відображають різні аспекти роботи редактора. Із залученням теорії соціальних комунікацій запропоновані й потрактовані категорії “дискурс, інтерпретація і прагматика редагування перекладної літератури”, а також “редагування перекладної літератури як знак”.

Ключові слова: редактор, переклад, терміносистема, перекладознавство, наука про редагування й видавничу справу, комунікативістика.

I. Вступ

На сучасному етапі, коли перекладні твори – опубліковані вперше або перевидані – усе частіше потрапляють до рук читача, на зріває потреба переходу від кількості вторинних текстів до їх якості. Саме такою закономірністю, імовірно, пояснюється активізація досліджень стосовно ролі перекладу в суспільстві, компетенцій перекладача, стратегій перекладу, типології перекладацьких помилок. Усі ці наукові доробки мають перекладознавче спрямування, тобто адресовані, здебільшого, практикам і теоретикам перекладу. Однак похідний текст перед випуском у світ обов’язково проходить редакторське опрацювання, а відтак – відповідальність за якість майбутнього видання покладається не тільки на автора перекладу, а й на редактора. З огляду на специфіку редагування друготворів, яка вимагає додаткових знань і навичок, виникає потреба наукового осмислення різних аспектів роботи професійного редактора перекладних видань. На актуальність і новизну цієї розвідки вказують незначна кількість досліджень (найчастіше у формі статей), присвячених окремим питанням удосконалення текстів перекладу редактором, і відсутність системних теоретичних праць з означеної проблеми.

Першим кроком до розкриття сутності й формулювання принципів редагування перекладної літератури на сучасному етапі є розгляд термінологічного підґрунтя, яке сприяє уніфікації трактувань і розуміння відповідної діяльності. На нашу думку, під час виділення або виведення понять і формулювання їх значень необхідно спиратися на теоретичні здобутки перекладознавства, науки про редагування й видавничу справу та комунікативістики, які тією чи іншою мірою характеризують значення й підходи до редакторського оцінювання творів перекладу.

II. Постановка завдання

Мета статті – запропонувати базову систему понять у сфері редагування перекладної літератури та їх дефініції, що стане основою для подальших наукових розробок питань редагування творів перекладу.

Об’єктом вивчення в цій розвідці стали терміносистеми перекладознавства, науки про редагування й видавничу справу та комунікативістики як підґрунтя формування термінологічної бази наукового осмислення роботи редактора над перекладом. Предмет дослідження – наукові категорії та їх семантичне наповнення, які відображають природу й особливості редакторського аналізу вторинних текстів.

III. Результати

Передусім слід з’ясувати всі можливі значення терміна “переклад”, які різняться залежно від аспекту, що вивчається дослідниками. Так, більшість науковців вживають цю категорію на позначення відповідного процесу або його результату (тобто похідного тексту) [2; 4; 7; 9]. Такі самі тлумачення знаходимо й у “Великому тлумачному словнику сучасної української мови” за редакцією В. Бусела: “1. Дія за значенням перекладати. 2. Текст, слово, усне висловлювання, а також літературний твір, перекладені з однієї мови іншою” [6]. Р. Міньяр-Белоручев, говорячи про переклад у семантичному полі “процес”, виокремлює два етапи роботи перекладача – сприйняття первинного тексту й створення вторинного, – чим уточнює поняття [12].

Визначення з ключовим словом “процес” близькі до трактувань із провідним словом “діяльність”. Наприклад, В. Крупнов у праці “В творческой лаборатории переводчика” наголошує на професійній складовій перекладу й розуміє його як “особливу мовну діяльність, спрямовану на відтворення першоджерела іншою мовою, діяльність, яка

потребує спеціальної підготовки, навичок і вмінь” [11, с. 2]. Із цього визначення можна зробити висновок, що до процесу перекладання й перекладу (його результату) висуваються вимоги, задоволення яких вимагає здобуття відповідної освіти, тобто в зазначеній дефініції прихована вказівка на нормативний аспект роботи перекладача. Н. Велединська в основу тлумачення перекладу діяльності поклала роль перекладу в міжмовному спілкуванні як засобу подолання пов'язаних із ним бар'єрів. На ролі перекладу акцент робиться й у визначенні Н. Автономової: “Переклад – це безцінний засіб одночасно і проти розривів (неспівмірності), і проти жорстких кристалізацій, склейок, що порушують кровообіг у системі культури й пізнання” [1, с. 632]. Автор пішла шляхом розгляду перекладу з позицій філософії, соціології, епістемології, а також сфер культури й освіти, що суттєво розширило уявлення про переклад і його значущість [1, с. 21]. Крім того, науковці вказують на елемент творчості в перекладацькій роботі як запоруки відтворення думки й літературних особливостей оригіналу, при цьому Н. Велединська творчий вибір варіанта ставить у залежність від таких чинників, як: мовні ресурси, вид перекладу, його завдання, тип тексту, індивідуальність перекладача [5, с. 225].

В. Комісаров подав найпоширеніше визначення перекладу в комунікативному аспекті, детермінувавши його як засіб комунікації: “Переклад – це вид мовного посередництва, за якого зміст іншомовного тексту оригіналу передається на іншу мову шляхом створення цією мовою комунікативно рівноцінного тексту” [10, с. 248]. Аналогічної думки дотримуються М. Брандес і В. Провоторов, додаючи вимогу інформаційної рівноцінності обох текстів [3, с. 7], та В. Сдобников і О. Петрова, пояснюючи, що комунікативна рівноцінність складається з функціональної, змістової та структурної подібності [15, с. 63].

Р. Міньяр-Бєлоручев у тлумаченні терміна “переклад” указує на подвоєння компонентів комунікації, що унаочнює потребу ретельного опрацювання друготвору для успішної передачі повідомлення [13, с. 195]. М. Єгорова обрала такий самий підхід і розкрила переклад “як особливу ланку в ланцюзі комунікативних актів, який включає: (1) створення ВТ (вихідного тексту. – Ю.К.) автором, носієм вихідної культури → (2) інтерпретацію ВТ перекладачем → (3) створення ПТ (тексту перекладу. – Ю.К.) перекладачем (виділення автора. – Ю.К.) → (4) інтерпретацію ПТ носіями культури-реципієнта” [8, с. 3]. У цьому визначенні переклад виступає рецептивно-продуктивною діяльністю, на чому наголошується й у дефі-

ніції М. Зарицького [9, с. 8]. Н. Автономова комунікативну сутність перекладу трактує дещо інакше, відводячи йому роль не ланки або засобу міжмовного спілкування, а умови цього процесу: “Фактично будь-який діалог можливий лише за наявності спільної мови, однак для того, щоб її виробити, нам і потрібний переклад. Саме в цьому значенні я вважаю переклад умовою можливості діалогу, а не навпаки” [1, с. 553].

На нашу думку, всі запропоновані погляди правильні й не можуть виключати один одного, оскільки вони сформовані внаслідок вивчення окремих векторів проблеми перекладу: особливостей діяльності перекладача, різних аспектів створення похідного тексту, функцій перекладу в суспільстві. З огляду на те, що предметом дослідження наукових праць з редагування перекладної літератури є особливості редакторського опрацювання перекладних текстів, термін “переклад” найдоцільніше вживати для позначення результату відповідної діяльності; як синоніми можна використовувати поняття “похідний текст / твір”, “вторинний текст / твір”, друготвір, “текст / твір перекладною мовою”, “транслят” тощо.

Під час квалітативного аналізу здійсненого перекладу для найменування успішного перекладу найчастіше послуговуються категоріями “адекватний”, “еквівалентний”, “рівноцінний”, “тотожний”, “точний”. У широкому розумінні характеристика “еквівалентний” указує на факт повної заміни чогось чим-небудь у певному аспекті, на щось рівноцінне, рівнозначне; “адекватний” – на щось уповні рівне; “рівноцінний”, “тотожний”, “точний” – на повний збіг [6]. І хоча всі вони лежать у спільному семантичному полі, досліджуючи проблему перекладу, їх доцільно розрізняти, оскільки перераховані слова, незважаючи на поверхневу синонімічність, усе ж називають різні ступені відповідності похідного тексту вихідному. Одразу слід зауважити, що категорії “рівноцінний”, “тотожний”, “точний” через їх непохитну спрямованість на цілковиту співвідносність не видається можливим застосовувати для визначення якості здійсненого перекладу, тому що жодний друготвір не може бути абсолютною “копією” першоджерела. У процесі перекладу тією чи іншою мірою неодмінно відбуваються втрати різних видів значень, що зумовлено як відмінністю мовних кодів, так і екстралінгвістичними бар'єрами, котрі має подолати перекладач шляхом різних трансформацій на лексичному, синтаксичному та граматичному рівнях.

Щодо термінів “адекватність” і “еквівалентність”, то вони є основними й найбільш поширеними категоріями на позначення якісного перекладу. Однак і стосовно них перекладознавці не доходять згоди. Так, обидва критерії якості перекладу вживають І. Василюк та І. Рудик, В. Комісаров, В. Сдоб-

ников і О. Петрова, В. Федоров, наголошуючи на супідрядності цих понять. І. Василюк та І. Рудик характеристику “адекватний” відносять до всього тексту, що видно з поданого ними визначення: “Адекватний переклад – це повноцінний правильний переклад оригінального тексту, за якого його зміст, форма, стилістичні особливості і авторська спрямованість / підтекст відтворюються без спотворення / суттєвих змін” [4, с. 5]. Критерій “еквівалентність”, тобто “відношення повної або часткової відповідності певної мовної одиниці МО (мови оригіналу. – Ю.К.) до одиниці МП (мови перекладу. – Ю.К.)” [4, с. 6], вони застосовують для аналізу якості перекладу окремих частин тексту.

Виходить, що поняття “адекватний” ширше за поняття “еквівалентний”. На аналогічну підпорядкованість указує й В. Комісаров, який еквівалентність тлумачить як спільність лише змісту (смыслову близькість) первинного й вторинного текстів, а під адекватним перекладом розуміє такий, котрий забезпечує “прагматичні завдання перекладацького акту на максимально можливному для досягнення цієї мети рівні еквівалентності, не допускаючи порушення норм узусу ПМ (перекладної мови. – Ю.К.), дотримуючись жанрово-стилістичних вимог до текстів певного типу й відповідності конвенційній нормі перекладу” [10, с. 251]. Крім того, розрізнення рівнів еквівалентності перекладу, яке лягло в основу теорії В. Комісарова, а також його постулат стосовно еквівалентності (на певному рівні) будь-якого адекватного перекладу, однак необов'язковою адекватності всякого еквівалентного транслята, дасть змогу стверджувати, що категорія “адекватний” комплексніша й більш придатна для найменування перекладу, виконаного на найвищому рівні якості.

Погляди В. Комісарова набули подальшого розвитку в дослідженні В. Сдобникова й О. Петрової “Теория перевода” [15]. Проаналізувавши ситуацію, що склалася з уживанням понять “адекватний переклад” і “еквівалентний переклад”, автори вирішили відштовхнутися у формулюванні дефініції першого терміна від загальної теорії комунікації, надавши, таким чином, йому нового змісту: “Адекватним перекладом може вважатися лише такий переклад, у якому відтворюється функціональна домінанта вихідного повідомлення відповідно до комунікативної інтенції відправника вихідного повідомлення (курсив наш. – Ю.К.)” [15, с. 138]. Запропоноване трактування означеного критерію охоплює найбільш суттєві аспекти перекладу з огляду на його визначальну роль у процесі обміну інформацією між різними народами. Характеристику “еквівалентний” В. Сдобников і О. Петрова визначають як “максимально можливу лінгвіс-

тичну близькість тексту перекладу до тексту оригіналу” [15, с. 139], що збігається з розумінням В. Комісарова. Ієрархічну підпорядкованість аналізованих категорій автори пояснюють прямим зв'язком між тим, для чого написаний текст, і тим, як він написаний. До того ж дослідники наголошують, що еквівалентність, залежно від ситуації, може мати різний ступінь вияву, що зовсім не властиво адекватності, яка виступає незмінним критерієм, тобто “переклад або адекватний, або не адекватний [15, с. 144].

В. Федоров, розкриваючи проблему перекладацької еквівалентності й адекватності, а також оцінювання якості перекладу, посилається на науковими положеннями, розробленими В. Сдобниковим та О. Петровою, що може свідчити про обґрунтованість запропонованих цими перекладознавцями тлумачень. Разом із тим слід указати й відмінні думки стосовно цих термінів. Наприклад, М. Брандес і В. Провоторов теж спираються на комунікативні засади перекладу, зазначаючи, що фундаментом адекватності перекладу в рамковій організації тексту є внутрішня структура типового синтаксичного рисунку тексту, семантика й прагматичний синтаксис тексту, визначені комунікативними нормами [3]. Однак з поданих нижче міркувань цих науковців видно, що вони не розмежують поняття “адекватність” і “еквівалентність”, а вживають їх як синоніми: “Така текстова адекватність співвідноситься з мовною адекватністю (еквівалентністю), котра передбачає врахування конкретної мовної особистості, тобто особистості автора” [3, с. 29]. Названі перекладознавці зауважують, що адекватність перекладу досягається шляхом вибору того чи іншого еквівалента, і пояснюють це наявністю в теорії перекладу двох проблем – проблеми меж перекладу, із якою пов'язана перекладність тексту, і проблеми адекватності перекладу (вона поєднана з першою), – котрі визначають нормативну основу перекладацької діяльності, яка встановлює правила, а ті, у свою чергу, регламентують “вибір відповідного еквівалента (лексичного чи граматичного) із системи мови в усім її стилістичному, у широкому розумінні, розмаїтті” [3, с. 7]. На нашу думку, правомірніше говорити про залежність між вибором еквівалента й рівнем еквівалентності друготвору.

Чимало науковців, серед яких І. Алексєєва, С. Велединська, В. Виноградов й Н. Тімко, питання якості друготвору розкривають тільки через поняття “еквівалентність”. Так, І. Алексєєва адекватність перекладу детермінує як “відповідність перекладного тексту меті перекладу” [2, с. 128], а еквівалентність у неї виступає оцінним поняттям під час порівняння першоджерела й вторинного твору: “Еквівалентність – ступінь

відповідності перекладеного тексту вихідному текстові, поза залежністю від мети перекладу” [2, с. 128].

У В. Виноградова категорія “еквівалентність” за своїм змістом дорівнює сумі значень термінів “адекватний переклад” і “еквівалентний переклад” у їх сприйнятті В. Сдобниковим і О. Петровою: “...Під еквівалентністю (підкреслення В. Виноградова. – Ю.К.), у теорії перекладу слід розуміти збереження відносної рівності змістової, значеннєвої, семантичної, стилістичної й функціонально-комунікативної інформації, що міститься в оригіналі та перекладі. Слід особливо підкреслити, що еквівалентність оригіналу й перекладу – це перш за все спільність розуміння (підкреслення В. Виноградова. – Ю.К.) інформації, яка міститься в тексті, уключаючи й ту, котра впливає не тільки на розум, але й на почуття реципієнта та котра не тільки експліцитно виражена в тексті, але й імпліцитно віднесена до підтексту” [7, с. 18–19]. Оскільки для редакторського аналізу важливий комунікативний аспект перекладу, ми дотримуємося позиції концентрації функціонально-прагматичної складової якості транслята в окремому критерії – “адекватність”.

З огляду на те, що метою нашої статті виступає розроблення термінологічної бази у сфері редагування перекладної літератури, а редактор опрацьовує безпосередньо тексти, то ми пристанемо на позицію В. Сдобникова й О. Петрової, котрі характеристиками успішності перекладу вважають і еквівалентність, і адекватність, наділяючи останню комунікативно-прагматичним змістом і встановлюють її верховенство над еквівалентністю.

Зазначимо, що перекладознавці про редагування перекладних текстів у своїх працях пишуть лише побіжно, визначаючи його як ланку саморедагування, кінцевий етап роботи перекладача над відтворенням першоджерела мовою друготвору [2; 10; 15]. В. Комісаров разом із В. Сдобниковим і О. Петровою до процесу оцінювання якості транслята вводять і інших учасників: редакторів, критиків, замовників, викладачів перекладу, – розробляючи нормативний аспект перекладу з урахуванням тих питань, яким названі фахівці надають великого значення [15, с. 148], проте поняття “редагування перекладу” не розкривають.

Необхідність залучення до завершального опрацювання перекладу інших осіб (у нашому випадку – редактора) зумовлена тим, що перекладач, як і будь-який автор, не може повною мірою оцінити результат своєї діяльності з позиції читацького сприйняття створеного ним тексту, “тому авторське саморедагування повідомлень на потрібному для реципієнтів рівні ефективності є прин-

ципово неможливим, а отже, редагування повідомлення редактором-професіоналом є об’єктивно необхідним і обов’язковим. <...> Саморедагування, що його здійснює автор, та редагування того ж повідомлення редактором-професіоналом, повинні доповнювати одне одного” [14, с. 311]. Із цього постулату виходить, що кожен переклад з метою поліпшення його якості повинен опрацьовуватися не тільки безпосередньо перекладачем, а й редактором. За М. Тимошиком, який провів ґрунтовне порівняння й узагальнення підходів до з’ясування природи редагування, його завдань і видів, редагування – “це вид професійної діяльності, який передбачає послідовне виконання спеціально підготовленим працівником за результатами редакторського аналізу низки творчих та організаційно-технічних функцій на різних етапах підготовки й випуску конкретного видавничого, журналістського чи кіношного продукту і спрямований на удосконалення змісту та форми цього продукту з метою результативнішого сприйняття його користувачем” [16, с. 19]. Усвідомлюючи комплексність цього визначення й намагаючись виокремити тільки ту грань роботи редактора перекладної літератури, яка найбільш тісно пов’язана з видом видання, доходимо висновку, що *редагування перекладу* – це етап редакційно-видавничого процесу, протягом якого відбувається аналіз тексту перекладу з метою його якнайбільшого наближення до оригіналу за змістом, стилем, формою та комунікативним ефектом, а також удосконалення мовного втілення перекладу, що забезпечує адекватне функціонування оригіналу в іншомовному середовищі.

Уключення до процесу вдосконалення перекладних художніх текстів постаті редактора вимагає осмислення його діяльності в колі проблематики соціальної комунікації, що змушує розглядати його діяльність з урахуванням набутоків літературознавства, мовознавства, комунікативістики, семіотики й філософії. Такий підхід викликаний необхідністю розкриття герменевтичного, компаративістського та прагматичного аспектів редакторського аналізу перекладних творів, а це зумовлює потребу використання таких понять, як: дискурс, інтерпретація, прагматика редагування перекладної літератури й редагування перекладної літератури як знак.

Дискурс редагування перекладної літератури – це категорія, що вживається на позначення усвідомлення внесення редактором правок до тексту перекладу, спрямованих на підвищення якості похідного тексту, як багатоаспектного процесу, тобто трактування цих правок з урахуванням претексту (культурологічних, соціальних,

суспільно-політичних чинників, що зумовили появу першоджерела та друготвору; особистостей автора й перекладача) та постексту – читацького сприйняття, інтерпретацій науковцями й критиками, відгуків реципієнтів.

Інтерпретація редагування перекладної літератури – багаторівневе тлумачення редакторських правок, що унаочнює процес перетворення перекладу, поданого до видавництва, на готовий до опублікування похідний текст у діалогічному плані й уключає: аналіз і виправлення перекладу редактором, установлення доцільності внесених змін дослідниками й читацьке розуміння інтенції автора першотвору, відтворених у перекладному тексті, як свідчення успішної реалізації комунікативного ефекту оригіналу в іншомовному середовищі (на це й спрямоване редагування), а також саморозвитку читачів, що продовжує та розширює сферу буття першоджерела в комунікативному просторі суспільства.

Прагматика редагування перекладної літератури – це поняття, яке розкриває комунікативні й когнітивні аспекти редагування вторинних творів: перекладацьку прагматику, націлену на врахування під час перекладу прагматичного потенціалу вихідного тексту й сприйняття похідного тексту реципієнтами, та читацьку прагматику, що визначає здатність реципієнта розкрити думку автора, опосередковану перекладом.

Редагування перекладної літератури як знак – це поняття, що дає змогу змодельовувати процес редагування вторинного твору у вигляді семантичного трикутника, тобто представити редакторські виправлення в єдності трьох неоднорідних аспектів: оригінального тексту (денотату), перекладного тексту (форми) і рівня перекладу, редакторської інтерпретації якості перекладу (значення).

IV. Висновки

Таким чином, у цій статті проведено зіставний аналіз підходів різних перекладознавців до розкриття понять, важливих у контексті редакторського опрацювання похідних текстів. На основі здійсненого порівняння відібрано такі тлумачення, котрі об'єднують найбільше аспектів перекладу, оцінюваних редактором. Крім того, прагнення дослідити роботу редактора перекладної літератури з позиції теорії соціальної комунікації зумовило потребу вивести нові категорії та запропонувати їх дефініції.

Зауважимо, що нами виокремлені та визначені лише основні терміни, якими можна послуговуватися під час теоретичного осмислення специфіки редагування перекладної літератури, тож у подальших дослідженнях необхідно розвивати й удосконалювати відповідну термінологічну базу, що сприятиме

більшій обґрунтованості та наступності наукових праць, присвячених редагуванню творів перекладу.

Список використаної літератури

1. Автономова Н. Познание и перевод. Опыты философии языка / Н.С. Автономова. – М. : Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2008. – 704 с.
2. Алексеева И. Введение в переводоведение : учеб. пособ. для вузов / И.С. Алексеева. – М. : Академия, 2004. – 352 с.
3. Брандес М. Предпереводческий анализ текста : учеб. пособ. / М.П. Брандес, В.І. Провоторов. – 3-е изд., стереотип. – М. : НВИ-ТЕЗАУРУС, 2001. – 224 с.
4. Василюк І. Основи теорії і практики перекладу : навч. посіб. / І.М. Василюк, І.М. Рудик. – Житомир : Перегуда, 2006. – 120 с.
5. Велединская С.Б. Курс общей теории перевода : учеб. пособ. / С.Б. Велединская; Томский политехнический университет. – Томск : Изд-во Томского политехнического университета, 2010. – 230 с.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К. : Ірпінь : Перун, 2005. – 1728 с.
7. Виноградов В. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы) / В.С. Виноградов. – М. : Изд-во института общего среднего образования РАО, 2001. – 224 с.
8. Егорова М. Дискурс и текст в аспекте перевода : учеб. пособ. [Электронный ресурс] / М.А. Егорова. – Воронеж, 2003. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/196767/>.
9. Зарицький М. Переклад: створення та редагування : посібник / М.С. Зарицький. – К. : Парламентське видавництво, 2004. – 120 с.
10. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты) : учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. / В.Н. Комиссаров. – М. : Высш. шк., 1990. – 253 с.
11. Крупнов В.Н. В творческой лаборатории переводчика / В.Н. Крупнов. – М. : Прогресс, 2000. – 50 с.
12. Миньяр-Белоручев Р.К. Как стать переводчиком? / Р.К. Миньяр-Белоручев; [ответ. ред. М.Я. Блох]. – М. : Готика, 1999. – 176 с.
13. Миньяр-Белоручев Р.К. Теория и методы перевода / Р.К. Миньяр-Белоручев. – М. : Московский лицей, 1996. – 208 с.
14. Партико З.В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. посіб. / З.В. Партико. – Л. : Афіша, 2006. – 416 с.

15. Сдобников В.В. Теория перевода : учебник для переводческих факультетов и факультетов иностранных языков / В.В. Сдобников, О.В. Петрова. – Н. Новгород : Изд-во НГЛУ им. Н.А. Добролюбова, 2001. – 306 с.

16. Тимошик М.С. Редагування: до проблеми формування терміносистеми і тлумачення термінів у науці про видавничу справу та редагування / М.С. Тимошик // Наукові записки Інституту журналістики. – 2009. – Т. 37. – Жовтень–грудень. – С. 6–20.

Стаття надійшла до редакції 12.11.2012.

Косинская Ю.В. Терминологическая база исследования работы редактора над переводом

В статье установлена необходимость разработки терминологической основы для дальнейшего развития научной мысли относительно редактирования переводной литературы. На основании сопоставления различных подходов переводоведов к определению понятий “перевод”, “адекватность”, “эквивалентность”, которые являются концептуальными для изучения особенностей редакторской обработки произведений перевода, выделены такие их толкования, которые отражают различные аспекты работы редактора. С использованием теории социальных коммуникаций предложены и раскрыты категории “дискурс, интерпретация и прагматика редактирования переводной литературы”, а также “редактирование переводной литературы как знак”.

Ключевые слова: редактор, перевод, терминсистема, переводоведение, наука о редактировании и издательском деле, коммуникативистика.

Kosinskaya Y. Terminological Basis of Research of the Editor’s Work at Translation Text

In this article the necessity of the working out of a terminological basis for the further development theory of editing of foreign literature in translation is determined. Based on the comparison of different approaches of theoretician of translation to define of such terms, as “translation”, “adequacy”, “equivalence”, which are conceptual for studying the editor’s work at translation text, we selected their definitions, which point to different aspects of editing. Using the theory of social communication category “discourse, interpretation and pragmatics editing of foreign literature in translation” and “editing of foreign literature in translation as a sign” are proposed and defined.

Key words: editor, translation, terminology, translation studies, studies of editing and publishing, communications studies.